

Nr 596

Lag

om förenklad aktiehantering;

given Stockholms slott den 20 november 1970.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna som följer.

Inledande bestämmelser

1 §

Denna lag är tillämplig på aktiebolag om bolagsstämman beslutar det. Lagen träder då i stället för motsvarande bestämmelser i lagarna (1944: 705) om aktiebolag, (1948: 433) om försäkringsrörelse och (1955: 183) om bankrörelse.

2 §

Följande uppgifter skall för aktiebolaget fullgöras av Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag (värdepapperscentralen), nämligen att

1. föra aktiebok, aktiebrevsregister och förteckning enligt 12 §,
2. pröva frågor om införing av aktieägare i aktieboken,
3. svara för utskrift av aktiebok och sammanställning av uppgifter enligt 19 §,
4. avstämma aktiebok och förteckning enligt 12 §,
5. utsända aktiebrev, utdelning och emissionsbevis (teckningsrättsbevis och delbevis),
6. svara för utbyte av aktiebrev och därmed sammanhängande åtgärder,
7. vidtaga åtgärder enligt 25 § i fråga om ej uttagen ny aktie.

Aktiebrev m. m.

3 §

Aktiebrev skall ställas till viss man.

På uppdrag av aktiebolaget får aktiebrev på bolagets vägnar undertecknas av värdepapperscentralen. Firmatecknares namnteckning får återges genom tryckning eller på annat sådant sätt.

I aktiebrev skall i stället för aktienummer anges brevets ordningsnummer och det antal aktier som det avser.

I aktiebrev skall erinras om innehållet i 22 §.

¹ Prop. 1970: 99, 1LU 62, rskr 365.

4 §

Skall aktiebrev enligt lag innehålla upplysning om inskränkningar i rätten till de aktier som brevet avser, får inskränkningarna återges i förkortad form. Förkortningsformer fastställs av Konungen.

5 §

På begäran av aktieägare eller förvaltare som avses i 16 § skall aktiebrev delas upp, läggas samman eller på annat sätt bytas ut. När aktiebrev företes för införande av ny ägare i aktieboken, får brevet bytas ut mot ett eller flera nya brev.

I aktiebrev, som utfärdas vid utbyte, behöver ej tagas in uppgift om utbytet eller om dag när det äldre brevet utfärdades.

6 §

När aktiebrev med överlåtelse in blanco företes för införande av ny ägare i aktieboken, behöver ej förvärvarens namn sättas ut i överlåtelsen, om brevet skall bytas ut.

Ej heller behöver aktiebrev, som utfärdas i samband med att aktieägaren införes i aktieboken, förses med uppgift om införingen eller om fångets beskaffenhet.

7 §

Bestämmelserna i denna lag om aktiebrev gäller i tillämpliga delar interimbevis. Detsamma gäller teckningsbevis och emissionsbevis såvitt avser 3 § andra stycket och 5 § samt beträffande teckningsbevis dessutom 3 § fjärde stycket samt 4 och 16 §§.

Aktiebok m. m.

8 §

Aktiebok föres med maskin för automatisk databehandling eller på annat liknande sätt.

I aktieboken upptages, om ej annat följer av 16 §, aktieägarna med uppgift om personnummer eller annat identifieringsnummer och postadress. För varje ägare anges det antal aktier som han äger av olika slag och aktiebrevs ordningsnummer. Fångets beskaffenhet behöver ej anmärkas i aktieboken.

9 §

I fråga om förvaltare som avses i 16 § antecknas i aktieboken samma uppgifter som enligt 8 § andra stycket skall införas om aktieägare.

10 §

Utöver aktiebok föres för varje aktiebolag ett aktiebrevsregister. Registret upptager i löpande nummerföljd de aktiebrev som utfärdas med uppgift om dagen för utfärdandet, antalet aktier och aktieslag samt ägares eller, i fall som avses i 16 §, förvaltares identifieringsnummer i aktieboken.

Utfärdas nytt aktiebrev i stället för äldre, göres i registret hänvisning till det äldre brevets ordningsnummer.

11 §

Ändras förhållande som antecknats i aktiebok eller aktiebrevsregister, skall utan dröjsmål anteckning därom göras i boken eller registret efter anmälan av aktieägare eller annan behörig person. Dagen för anteckningen skall anges, om den ej framgår av annat tillgängligt material.

12 §

Den som med skriftlig handling visar att han till följd av uppdrag eller pantsättning eller på grund av villkor i testamente eller gåvobrev har rätt att i stället för den i aktieboken införde aktieägaren lyfta utdelning och mottaga emissionsbevis och, vid fondemission, brev på ny aktie, skall på begäran upptagas i en särskild förteckning. Detsamma gäller förmyndare eller god man för aktieägare eller vid konkurs konkursförvaltaren eller vid utmätning av eller kvarstad på aktier utmätningsmannen.

I förteckningen skall för sådan person som avses i första stycket antecknas samma uppgifter som enligt 8 § andra stycket skall införas i aktieboken om aktieägare. Av förteckningen skall även framgå den rätt som tillkommer honom. Sådan anteckning skall avföras, när det visas att rätten upphört.

Uppgift ur förteckningen får ej lämnas ut till annan utan samtycke av den som beröres av förhållanden som antecknats i förteckningen.

13 §

Utskrift av aktieboken skall hållas tillgänglig för envar hos aktiebolaget och värdepapperscentralen. Utskriften får ej vara äldre än sex månader.

Utöver vad som följer av första stycket har envar rätt att mot ersättning för kostnaderna få utskrift av aktieboken eller del av denna.

Utskrift enligt första eller andra stycket får ej innehålla uppgift om aktieägare som har högst femhundra aktier i aktiebolaget.

14 §

Utskrift av aktieboken avseende förhållandena tio dagar före bolagsstämman skall hållas tillgänglig för aktieägarna vid stämman.

15 §

I utskrift av aktiebok upptages aktieägarna och de förvaltare som avses i 16 § i alfabetisk ordning. Aktiebrevs ordningsnummer behöver ej anges i utskriften.

Förvaltarregistrering

16 §

Bank eller fondkommissionär, som är auktoriserad som förvaltare av aktier, får införas i aktiebrev och i aktieboken i stället för ägaren till de aktier som omfattas av lämnat förvaltningsuppdrag.

Om aktier i ett aktiebolag är föremål för handel vid utländsk fondbörs, kan, efter särskilt tillstånd, i bolagets aktiebrev och aktiebok, i stället för aktieägare som är bosatt utomlands, införas den som fått uppdrag att i utlandet förvalta hans aktier.

I aktiebrev och i aktieboken skall i fall som avses i första och andra styckena anmärkas att aktien innehas för annans räkning. Detsamma gäller emissionsbevis som utfärdas på grund av förvaltarregistrerad aktie och som är ställt till viss man.

17 §

Fråga om auktorisation eller tillstånd, som avses i 16 §, prövas av Konungen eller myndighet som Konungen bestämmer.

I beslut om auktorisation eller tillstånd kan meddelas särskilda villkor för att tillgodose såväl allmänna som enskilda intressen. Åsidosättes sådant villkor och är avvikelserna betydande, kan auktorisationen eller tillståndet återkallas.

18 §

För rätt till registrering som förvaltare enligt 16 § kräves utöver vad där sägs att förvaltaren uppfyller de villkor som gäller för införeling av ägare i aktieboken.

19 §

Förvaltare som avses i 16 § första stycket skall till värdepapperscentralen lämna uppgift om sådan aktieägare som har mer än femhundra aktier i samma aktiebolag registrerade i förvaltarens namn.

Uppgifter enligt första stycket sammanställs för varje aktiebolag. Sammanställningen skall hållas tillgänglig för envar hos såväl bolaget som värdepapperscentralen och får ej vara äldre än sex månader.

20 §

Vid förvaltarregistrering enligt 16 § första stycket kan förvaltare, såvitt avser aktier i samma aktiebolag, efter tillstånd av aktieägare förvara olika aktieägares brev tillsammans eller låta aktieägares aktier ingå i ett för flera aktieägare gemensamt brev.

Envar aktieägare har del i det som förvaras enligt första stycket i förhållande till vad han lämnat in till förvar.

Utdelning, ökning av aktiekapitalet m. m.

21 §

I beslut om utdelning skall anges den dag då aktieboken och förteckning enligt 12 § skall avstämmas för fastställande av vilka som är införda i dem.

Detsamma gäller beslut om sådan kapitalökning där aktiebolagets aktieägare har rätt till nya aktier i förhållande till det antal aktier som de förut äger. Avstämningsdagen för kapitalökning får ej sättas tidigare än tre veckor efter den dag när beslutet kungjorts i allmänna tidningarna. Vid fondemission får aktieboken och förteckningen dock ej avstämmas innan beslutet om emissionen registrerats.

22 §

Den som på avstämningsdagen är införd i aktieboken eller i förteckning enligt 12 § skall anses vara behörig att mottaga utdelning, emissionsbevis och, vid fondemission, brev på ny aktie som tillkommer aktieägare.

23 §

Visar det sig att den som fått utdelning eller handling enligt 22 § saknade rätt därtill, skall aktiebolaget likväl anses ha fullgjort sin skyldighet.

Vad i första stycket sägs gäller ej om

1. aktiebolaget eller värdepapperscentralen hade kännedom om att utdelningen eller handlingen kom i orätta händer eller åsidosatt den aktsamhet som efter omständigheterna skäligen bort iakttagas,

2. mottagaren var i konkurs eller omyndig.

24 §

Utdelning förfaller till betalning på avstämningsdagen och skall betalas utan dröjsmål.

Emissionsbevis och, vid fondemission, brev på ny aktie skall efter avstämningen utan dröjsmål översändas i rekommenderat brev eller på annat betryggande sätt.

25 §

Om vid fondemission, som företagits sedan lagen börjat tillämpas på aktiebolaget, samtliga aktier ej kunnat tillställas behörig mottagare inom fem år

från registreringen av ökningsbeslutet, skall de som är berättigade till återstående aktier anmanas att vid äventyr av förlust av sin rätt till ny aktie anmäla sina anspråk hos värdepapperscentralen. Anmaning sker genom kungörelse i allmänna tidningarna och tidning inom den ort där bolagets styrelse har sitt säte.

Aktie, beträffande vilken behörigt anspråk ej anmälts inom ett år från dagen för anmaningens kungörande, skall genom fondkommissionär säljas för den eller de berättigades räkning. Därefter föreligger endast rätt att utfå vid försäljningen influtet belopp med avdrag för kostnaderna för anmaningen och försäljningen. Belopp som ej har lyfts inom fyra år från försäljningen tillfaller aktiebolaget.

Värdepapperscentralen, tillsyn m. m.

26 §

För värdepapperscentralen gäller, om ej annat följer av 27 och 28 §§, vad om aktiebolag är stadgat i lagen (1944: 705) om aktiebolag.

27 §

Bolagsordning för värdepapperscentralen skall stadfästas av Konungen. Bolagsordningen får ej ändras utan Konungens godkännande.

28 §

Värdepapperscentralen står under tillsyn av bankinspektionen.

Vid meddelande av föreskrift eller förbud i samband med tillsynen kan bankinspektionen förelägga vite.

Beslut i fråga som rör tillsynen länder omedelbart till efterrättelse om ej Konungen förordnar annat.

Ytterligare bestämmelser om tillsynsverksamheten meddelas av Konungen.

29 §

Till bestridande av kostnaden för bankinspektionens tillsynsverksamhet skall värdepapperscentralen årligen erlagga bidrag.

Närmare föreskrifter om bidragets storlek och om dess fastställande och erläggande meddelas av Konungen.

Särskilda bestämmelser

30 §

Beslut enligt 1 § skall anmälas för registrering senast två veckor före den dag då denna lag blir tillämplig på aktiebolaget. Anteckning om beslutet och om nämnda dag skall göras i det hos registreringsmyndigheten förda registret.

31 §

Ägare av aktiebrev som utfärdats innan lagen börjat tillämpas på aktiebolaget kan icke, såvitt avser därefter beslutad utdelning eller kapitalökning, erhålla utdelning, emissionsbevis eller, vid fondemission, brev på ny aktie förrän han avlämnat aktiebrevet för utbyte mot nytt brev och blivit införd i aktieboken enligt 8 eller 16 §. Innan detta skett, är 12 § ej tillämplig.

32 §

Har aktiebrev ej avlämnats enligt 31 §, får uppgifter om aktien i tidigare förd aktiebok föras över till aktiebok enligt 8 §. Därvid skall anges att aktiebrev ej avlämnats.

Skjer ej överföring, utgör den äldre aktieboken alltjämt aktiebok för aktiebolaget i fråga om sådan aktie.

33 §

Aktiebrev som bytts ut skall makuleras i betryggande ordning och tillsammans med handlingar som hör till brevet förvaras i huvudskrift eller i fotografisk eller därmed jämförlig återgivning i minst tio år. Till aktiebrev hörande kupongark behöver dock ej förvaras.

Anteckning om att aktiebrev makulerats skall göras i aktiebrevsregistret.

34 §

Uppgift, som avförts ur aktiebok, aktiebrevsregister eller förteckning enligt 12 §, och utskrift av aktiebok skall bevaras i minst tio år.

Aktiebok, som aktiebolag tidigare fört, skall bolaget bevara i minst tio år efter det att uppgifter beträffande bolagets samtliga aktier registrerats enligt 31 eller 32 §.

35 §

Rätt att deltaga i bolagsstämma tillkommer icke aktieägare som senare än tio dagar före stämman anmält sig för att införas i aktieboken.

36 §

Vid kapitalökning behöver aktieägare ej underrättas enligt 54 § lagen (1944: 705) om aktiebolag, 49 § lagen (1948: 433) om försäkringsrörelse och 35 § tredje stycket lagen (1955: 183) om bankrörelse.

Skadestånd och ansvar m. m.

37 §

Bestämmelserna i lagarna (1944: 705) om aktiebolag, (1948: 433) om försäkringsrörelse och (1955: 183) om bankrörelse beträffande skadeståndsskyldighet vid överträdelse av dessa lagar äger motsvarande tillämpning på överträdelse av denna lag.

38 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. bryter mot 12 § tredje stycket, eller
 2. åsidosätter villkor som meddelats med stöd av 17 § andra stycket
- dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Allmänt åtal för brott som avses i första stycket 1 får väckas endast om målsäganden anger brottet till åtal eller åtal är påkallat från allmän synpunkt.

39 §

Styrelseledamot, verkställande direktör eller annan tjänsteman hos värdepapperscentralen, som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktig eller vilseledande uppgift till bankinspektionen rörande centralen eller dess verksamhet, dömes till böter eller fängelse i högst sex månader, om ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

40 §

Till böter dömes den som

1. underlåter att i enlighet med föreskrifterna i denna lag föra aktiebok, aktiebrevsregister eller förteckning enligt 12 § eller göra utskrift av aktiebok och hålla utskriften tillgänglig,
2. vid utfärdande av aktiebrev, interimisbevis, teckningsbevis eller emissionsbevis förfar i strid mot denna lag,

3. underlåter att iakttaga bestämmelserna om avstämning och om ut-sändande av utdelning, emissionsbevis och, vid fondemission, brev på ny aktie,

4. underlåter att göra anmälan för registrering enligt 30 §,

5. bryter mot 19, 33 eller 34 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1971.

Har aktiebolag före lagens ikraftträdande fattat beslut enligt 1 §, skall så-dant beslut registreras enligt 30 §.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 20 november 1970.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

(Finansdepartementet)

G. E. STRÄNG

